

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **N. S.**, zastoupená Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Čihákova 871/15, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 1. 2014, č. j. 28 Az 9/2013 - 54,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 1. 2014, č. j. 28 Az 9/2013 - 54, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. et Bc. Filipa Schmidta, LL.M. **se určuje** částkou 8228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Žalobkyně podala dne 2. 4. 2013 žádost o udělení mezinárodní ochrany dle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Jako důvod uvedla zejména to, že se spolu s manželem cítili v Gruzii ohroženi na životě a bylo jim znemožněno podnikat z důvodu jejich politických aktivit.

Rozhodnutím ze dne 26. 6. 2013, č. j. OAM-109/ZA-ZA04-ZA14-2013, žalovaný žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu

neudělil. Své rozhodnutí opřel žalovaný o závěr, že činnost, kterou žalobkyně vyvíjela před odchodem z Gruzie, nedosahuje míry dlouhodobosti a intenzity uplatňování politických práv, které předpokládá § 12 písm. a) zákona o azylu. Ať už žalobkyni a jejího manžela provázely po gruzínských parlamentních volbách v roce 2012 jakékoliv problémy, měli a mají možnost se účinně bránit a hledat ochranu u kompetentních státních orgánů, což však neučinili. Žalobkyně nebyla pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod. Žalovaný dále uvedl, že v případě žalobkyně neshledal při jejím návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Pokud jde o posouzení žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný na základě informace Ministerstva zahraničních věcí ČR, která byla vypracována na žádost žalovaného pro posouzení případu žalobkyně a jejího manžela, dospěl k závěru, že žalobkyni v případě jejího návratu nehrozí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, tedy přímé či bezprostřední nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji rozsudkem ze dne 15. 1. 2014, č. j. 28 Az 9/2013 - 54, zamítl. Žalobkyni vznesené námitky neshledal krajský soud důvodnými a v podstatě se ztotožnil se závěry žalovaného.

Krajský soud poukázal na skutečnost, že rozsudkem ze dne 15. 1. 2014, č. j. 28 Az 8/2013 - 59, zamítl žalobu manžela žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany. Vzhledem k tomu, že se žalobkyně odvolávala především na důvody na straně svého manžela, nemohl krajský soud přijmout odlišný závěr ani v případě žalobkyně. Krajský soud souhlasil se žalovaným, že jedinou účast žalobkyně na předvolebním mítinku a debaty se zákaznicemi o politické situaci nelze považovat za uplatňování politických práv a svobod podle § 12 písm. a) zákona o azylu. V problémech popsaných žalobkyní nespatořoval krajský soud ani naplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný sice nezpochybnil aktivity manžela žalobkyně, které označil za uplatňování politických práv a svobod, problémy uváděné manželem ovšem nelze postavit z hlediska intenzity a trvání narušení pronásledování z azylově relevantních důvodů. Ve shodě s rozsudkem ve věci manžela krajský soud konstatoval, že žádný z manželů nebyl významnou postavou politické strany Sjednocené národní hnutí (dále též „Národní hnutí“). Navíc se ani nepokusili zjistit důvody a okolnosti, pro které došlo k uzavření jejich provozoven a obstarání manželova účtu v bance. Pokud svorně tvrdili, že se nelze domáhat efektivní ochrany u orgánů, kde zastávají pozice vítězové voleb, pak krajský soud s odkazem na zprávu Ministerstva zahraničních věcí ČR konstatoval, že se manžel žalobkyně mohl a měl o nápravu poměrů alespoň pokusit.

Žalobkyni popisované problémy jsou podle krajského soudu běžné při střídání moci dvou významných politických stran ve státě, kde úroveň demokracie nedosahuje obvyklých standardů. Nelze je však označit za důvody ospravedlňující, bez případné „další přidané hodnoty“, udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně předestřela jasný, byť velmi kusý příběh bez doložení jakýchkoliv podpůrných důkazů. V Gruzii došlo v povolebním období k napjaté situaci, byl činěn nátlak na představitele strany Národní hnutí, a to především na úrovni místních samospráv, včetně fyzických útoků. Žalobkyně ani její manžel ovšem nebyli významné osobnosti a aktivity manžela rovněž nelze označit za mimořádnou prezentaci jeho politické orientace. Za nelogické pak označil soud vysvětlení

pokračování

jednání manželů, kteří odešli ze země původu a zanechali tam u prarodičů své děti. Na nezájem nového režimu o oba manžele lze částečně usuzovat i ze skutečnosti, že z Gruzie bez problémů vycestovali. V ostatním krajský soud odkázal na závěry uvedené v rozhodnutí žalovaného, s nimiž se plně ztotožnil. Krajský soud také nepovažoval za nezbytné doplnit dokazování obsahem různých článků o situaci v Gruzii, jak žalobkyně navrhovala.

Pokud jde o doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, krajský soud konstatoval, že v odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z údajů od žalobkyně, tak z informací získaných v průběhu správního řízení. Na území Gruzie v současné době nedochází k mezinárodnímu či vnitřnímu ozbrojenému konfliktu a případné vycestování žalobkyně nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Neúspěšným žadatelům o udělení mezinárodní ochrany žádný postih při návratu do Gruzie nehrozí. Nezájem gruzínských úřadů je navíc dokumentován vstřícným postojem při vyřizování formalit a dokladů.

Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

V kasační stížnosti požádala stěžovatelka o ustanovení zástupce. Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014 – 23, jí byl ustanoven zástupcem advokát Mgr. et Bc. Filip Schmidt, LL.M.

Stěžovatelka v první řadě namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Krajský soud se nevypořádal řádně s námitkami, které uplatnila v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. V žalobě i v předcházejícím správním řízení podrobně popsala pronásledování, kterého se jí dostalo ze strany příznivců nové státní moci. Podle jejího názoru je jakákoliv obrana proti tomuto pronásledování nemožná, neboť justice je jako ostatní složky veřejné moci pod vlivem vítězné strany Gruzínský sen. Zprávy o situaci v Gruzii obstarané žalovaným prokazují mnohá tvrzení stěžovatelky a opodstatněnost jejích obav. Nadto stěžovatelka předložila soudu další zprávy a aktuální odkazy, které ovšem soud odmítl k důkazu provést, a přejal pouze účelově použité pasáže ze zpráv obsažených ve správním spise. Stěžovatelka nesouhlasí s takovým hodnocením důkazů a má za to, že krajský soud měl k důkazům navrženým stěžovatelkou přihlédnout, aby byl skutkový stav v zemi původu zjištěn objektivně a úplně.

Stěžovatelka dále namítá, že není přípustné, aby se soud bez dalšího ztotožnil se závěry žalovaného. V tomto postupu spatřuje porušení základních principů soudního přezkumu správních rozhodnutí. Stejně tak považuje za nepřijatelný závěr krajského soudu, podle něhož s ohledem na zamítnutí manželovy žaloby nemohl krajský soud dospět k jinému závěru ani v případě stěžovatelky. Dále nesouhlasí s dílčími závěry, které se týkaly údajných rozporů ve výpovědích stěžovatelky a jejího manžela. Za nesprávný považuje i argument, že s manželem byla schopna opustit Gruzii bez větších problémů. To je podle ní dáno tím, že nový režim tiše podporoval vycestování svých odpůrců ze země. Co se týče údajně nelogického postupu manželů, kteří zanechali v Gruzii své děti v péči prarodičů, uvádí stěžovatelka, že tímto postupem se snažili ochránit děti a zajistit jim bezpečí, neboť režim pronásleduje pouze své odpůrce, nikoliv jejich potomky. Zavádějící jsou podle stěžovatelky také úvahy krajského soudu o tom, že se nepokusila zjistit důvody a okolnosti, pro které došlo k uzavření její provozovny, tak i stanovisko, že si měla svůj

odchod ze země lépe naplánovat s ohledem na obstarání důkazů pro případné řízení o mezinárodní ochraně, jakož i úvahy o tom, že tvrzené problémy lze popsat jako problémy každodenního života při střídání moci dvou významných politických stran ve státě, kde úroveň demokracie nedosahuje obvyklých standardů.

Stěžovatelka dále nesouhlasí s hodnocením soudu ve vztahu k § 14a zákona o azylu, neboť má za to, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Krajský soud se s touto otázkou nevypořádal a pouze odkázal na hodnocení situace stěžovatelky z hlediska § 12 zákona o azylu, což je nepřijatelné. Stěžovatelka přitom v žalobě podrobně argumentovala tak, že v případě návratu jí hrozí další vážné nebezpečí a do ohrožení by se nejspíše dostaly i její děti, které zůstaly v péči prarodičů.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že setrvává na závěrech svého rozhodnutí. Stěžovatelkou popsaná činnost nedosahuje takové míry dlouhodobosti a intenzity uplatňování politických práv a svobod, kterou předpokládá zákon o azylu. Navíc se může účinně bránit a hledat ochranu u kompetentních státních orgánů. Stěžovatelka ani její manžel nikdy nebyli trestáni, ani obviněni, po obtížích na podzim roku 2012 nevycestovali, ale učinili tak až v březnu 2013, kdy již žádné problémy neměli. Žalovaný uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, což svým rozhodnutím potvrdil i krajský soud.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

pokračování

Stěžovatelka v tomto případě namítá taková pochybení krajského soudu při zjišťování skutkového stavu a právního hodnocení věci, která by mohla mít dopad do jejího hmotně právního postavení a která navíc nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná.

Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podstatou stěžovatelkou uplatněných námitek je její nesouhlas se skutkovými a právními závěry, k nimž žalovaný a následně i krajský soud, dospěli. Vytýká krajskému soudu především nesprávné hodnocení důkazů, a to zejména její vlastní, tak i manželovy výpovědi, a dále též nedostatečně zjištěný skutkový stav ohledně situace v Gruzii. Za nesprávný považuje též závěr týkající se hodnocení intenzity příkoří, jemuž byla se svým manželem vystavena.

Stěžovatelka požádala o udělení mezinárodní ochrany spolu se svým manželem. Ze skutečností, které uvedla během správního řízení, vyplývá, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byl mj. její strach z pronásledování příznivci nového premiéra Ivanišviliho a jeho strany Gruzínský sen, a to z důvodu jejich podpory dosavadního prezidenta Saakašviliho a jeho strany Sjednocené národní hnutí. Skutečnosti, o které stěžovatelka opírá žádost o udělení mezinárodní ochrany, přitom úzce souvisí též s důvody, jež ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl její manžel. Je proto třeba poukázat na skutečnost, že ve věci žádosti manžela stěžovatelky o mezinárodní ochranu Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 30/2014 - 45, zrušil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 1. 2014, č. j. 28 Az 8/2013 - 59, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany. V této věci se Nejvyšší správní soud vypořádal s obdobně formulovanou kasační stížností stěžovatelčina manžela a zabýval se přitom obdobnými důvody a skutečnostmi, které v průběhu správního řízení a řízení před krajským soudem uvedla též stěžovatelka.

I přes uvedenou podobnost obou případů však podle ustálené judikatury žadatel o mezinárodní ochranu nemůže bez dalšího odvozovat své vlastní předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany od tvrzeného pronásledování jiné osoby, byť je tato osoba jeho manželem (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 15. 9. 2005, č. j. 1 Azs 41/2005 - 63, ze dne 26. 4. 2006, č. j. 4 Azs 332/2005 - 80, ze dne 22. 3. 2007, č. j. 2 Azs 126/2006 - 89, ze dne 26. 4. 2007, č. j. 7 Azs 12/2007 - 67, či usnesení ze dne 21. 5. 2009, č. j. 5 Azs 19/2009 - 91, vše www.nssoud.cz). Ustanovení § 12, příp. § 14a zákona o azylu se vždy vztahuje k osobní situaci jednotlivého žadatele. Každá žádost o udělení mezinárodní ochrany, a tedy i žádost rodinného příslušníka, musí být posouzena vždy individuálně, přičemž každý z rodinných příslušníků může tvrdit, a také i případně mít jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany. I v daném případě je proto třeba zkoumat individuálně, zda zmiňované skutečnosti, o něž stěžovatelka opírá svoji žádost o mezinárodní ochranu, naplňují podmínky pro udělení některé z jejích forem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2012, č. j. 5 Azs 1/2012 - 47, www.nssoud.cz).

Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, je-li a) pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování (mimo jiné) pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008 – 119, www.nssoud.cz, musí žadatel o azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu *kumulativně* splnit následující kritéria: „(1) *musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach [viz § 12 písm. b) zákona o azylu]; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování [viz § 12 písm. b) zákona o azylu ve spojení s definicí pronásledování nyní zakotvenou v § 2 odst. 8 zákona o azylu]; (4) ochrana v zemi původu selhala (viz definice pronásledování nyní zakotvená v § 2 odst. 8 zákona o azylu); (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů [viz § 12 písm. b) zákona o azylu]; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (viz § 15 zákona o azylu).“ Obdobné podmínky platí v případě § 12 písm. a) zákona o azylu, jen s tím rozdílem, že toto ustanovení speciálně cílí na jediný důvod pronásledování, jenž se do určité míry překrývá (ovšem neshoduje) s jedním z důvodů pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu (na základě zastávání určitých politických názorů) zahrnutých v podmínce (5), a na zkušenost již uskutečněného (prožitého) pronásledování, o niž se objektivně opírá též odůvodněný strach z dalšího pronásledování v případě návratu ve smyslu podmínky (2).*

Krajský soud ve shodě s žalovaným shledal, že stěžovatelčiny aktivity nelze považovat za uplatňování politických práv a svobod, neboť nedosahují takové míry a intenzity, které § 12 písm. a) zákona o azylu předpokládá. Stěžovatelka totiž uvedla, že nebyla aktivní v žádné politické straně a sama své politické názory předávala pouze svým známým a zákazníkům v provozovně, které přesvědčovala, aby v parlamentních volbách volili stranu Národní hnutí. Jako vlastní politickou aktivitu označila dále jen účast na předvolebním mítinku této strany. Stěžovatelčin manžel přitom byl členem strany Národní hnutí a tuto stranu aktivně podporoval a podílel se na její činnosti.

Uvedený názor rozlišující méně a více intenzivní aktivity spočívající v uplatňování politických práv však nemá oporu v § 12 písm. a) zákona o azylu. V této souvislosti je třeba poukázat na dosavadní judikaturu zdejšího soudu, z níž plyne, že pro shledání pronásledování z důvodu uplatňování politických práv a svobod [§ 12 písm. a) zákona o azylu] či zastávání určitých politických názorů [§ 12 písm. b) zákona o azylu] není vždy třeba aktivní vystupování na veřejnosti či členství v politické straně, nýbrž je rozhodující, zda daná forma aktivity vyvolala pronásledování či odůvodněný strach z pronásledování z tohoto důvodu v dané zemi původu, a to s ohledem na její charakteristiky. V rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, www.nssoud.cz, tak Nejvyššího správního soud uvedl, že „[r]ozhodnutí o neudělení azylu odůvodněné nesplněním podmínek § 12 zákona o azylu jen proto, že stěžovatel nezastával zásadním způsobem veřejně své politické názory a jeho aktivity se dostatečně zásadním způsobem neprojevovaly na běloruské opoziční scéně, je v rozporu se smyslem tohoto ustanovení. Tyto skutečnosti nemohou být předpokladem pro naplnění pojmu pronásledování podle § 2 odst. 6 zákona o azylu, protože není možné od každého řadového občana, byť uvědomělého a politicky aktivního, očekávat, že jeho činnost bude zásadním způsobem ovlivňovat opoziční struktury. Členství v politické straně je jednou, nikoli jedinou možností, jak mohou být jednotlivci účastní veřejného života a dávat najevo své politické názory. Ze samotné skutečnosti, že dotyčný nebyl členem, ale pouze sympatizantem opoziční politické strany, nelze dovozovat, že neprojevil dostatečně svůj politický názor. To platí

pokračování

tím spíše, pokud se jedná o zemi, kde pouhá účast na demonstracích organizovaných opozičními stranami obvykle způsobuje perzekuci ze strany orgánů státní moci“.

I v nyní posuzovaném případě jistě nelze popsání aktivity stěžovatelky považovat za zvlášť významné, to však nemění nic na tom, že se jednalo o projev stěžovatelky spočívající ve výkonu jejích politických práv. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, publikovaném pod č. 1713/2008 Sb. NSS, ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu musí být vykládáno souladně s čl. 43 Listiny základních práv a svobod a celkovou systematikou Listiny; za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny základních práv a svobod. Stěžovatelčina činnost představuje bezpochyby výkon těchto práv, přinejmenším svobody projevu podle čl. 17 Listiny a práva shromažďovacího podle čl. 19 Listiny. Za kritérium pro rozlišení, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv, nelze brát intenzitu či rozsah výkonu těchto práv, ani společenský dopad takového jednání, neboť takový selektivní přístup by popíral podstatu ochrany před pronásledováním z daného důvodu. Mezinárodní ochrana by tak byla upřena osobám, jež jsou pronásledovány z důvodu vyvíjení méně intenzivní činnosti, např. v totalitních státech, kde je potírána jakákoliv neaprobovaná politická činnost a výkon politických práv. Jak vyplývá z citované judikatury, intenzitu a rozsah aktivit spočívajících v uplatňování politických práv a svobod lze hodnotit až v rámci posouzení příčinné souvislosti mezi uplatňováním politických práv a existencí pronásledování.

Neobstojí proto konstatování, že účast na předvolebním mítinku a debaty se zákaznicemi o politické situaci nelze podřadit pod § 12 písm. a) zákona o azylu. Byť jednání popsání stěžovatelkou samo o sobě nemohlo mít zásadní dopad na společenské poměry v zemi původu, nevylučuje to bez dalšího možnost jejího pronásledování z důvodu uplatňování politických práv. Za této situace, kdy ani žalovaný ani krajský soud nezpochybnili věrohodnost stěžovatelčiných tvrzení, měli svou pozornost zaměřit na zkoumání, zda stěžovatelkou tvrzené problémy naplňují znaky pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu a zda existuje příčinná souvislost mezi uplatňováním jejích práv a tímto popisovaným příkořím. Jakékoliv bližší úvahy zabývající se těmito otázkami ovšem v rozsudku krajského soudu, který v podstatě pouze odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, chybí.

Dílčí úvahy zabývající se hodnocením intenzity příkoří, jemuž čelili stěžovatelka a její manžel, a jeho příčinné souvislosti s existencí azylově relevantních důvodů pronásledování uvedl krajský soud pouze v rámci posouzení žádosti z hlediska § 12 písm. b) zákona o azylu. Nicméně ani závěry, k nimž krajský soud dospěl ve vztahu k tomuto ustanovení, nelze aprobovat.

Krajský soud vyšel ve svých úvahách z toho, že stěžovatelka odvozuje příkoří, jemuž byla podle svých tvrzení vystavena, od činnosti manžela, který aktivně působil jako člen zmiňované strany. Žalovaný ani krajský soud předmětné manželovy aktivity nezpochybnili. Krajskému soudu je třeba vytknout, že v této souvislosti zcela odhlédl od stěžovatelčiny vlastní činnosti na podporu strany Národní hnutí, která již byla popsána. S ohledem na zjištěný skutkový stav, týkající se aktivit obou manželů, totiž není v daném případě pochyb o tom, že stěžovatelka i její manžel zastávali určitý politický názor ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Navíc lze dodat, že z hlediska naplnění podmínky azylově relevantního důvodu pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu není

podstatné, zda žadatel o mezinárodní ochranu určité politické názory skutečně zastává anebo je zastává pouze zdánlivě, neboť jsou mu připisovány původci pronásledování (viz citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67). I kdyby tedy stěžovatelka vůbec žádnou samostatnou politickou činnost nevyvíjela a nevyjadřovala politický názor, bylo by třeba vzít v úvahu, že jí s ohledem na její manželství bylo připisováno zastávání politických názorů manžela, což ostatně sama potvrdila, když v pohovoru konaném dne 9. 4. 2013 uvedla, že podporu Národního hnutí a následné útoky chápala jako „rodinný problém“.

V případě stěžovatelky, obdobně jako v případě jejího manžela, lze tedy za daného stavu řízení považovat za nesporné splnění podmínek (1) pobytu mimo zemi původu a (6) nenaplnění vylučujících klauzulí, jak byly shora citovány. Za splněnou lze považovat i podmínku (5) existenci azylově relevantního důvodu. Ze skutečností uvedených stěžovatelkou (a jejím manželem), které žalovaný ani krajský soud nezpochybnili, totiž plyne, že zastávala určitý politický názor (resp. uplatňovala politická práva a svobody), a zároveň tvrdí, že z tohoto důvodu byla pronásledována.

Sporným tedy zůstává splnění podmínek: (2) důvodnosti strachu z pronásledování (do budoucna), (3) hrozící újmy dosahující intenzity pronásledování a (4) selhání ochrany v zemi původu. Krajský soud se v odůvodnění rozsudku zabýval primárně otázkou intenzity příkoří, jemuž stěžovatelka (s manželem) čelila, a otázkou, zda stěžovatelka využila dostupné prostředky ochrany v zemi původu.

Pokud jde o posouzení intenzity stěžovatelkou tvrzeného příkoří, krajský soud, obdobně jako ve věci jejího manžela, uvedl, že *„problémy žalobkyní popisované krajský soud nezpochybňuje, představují [však] dle názoru soudu problémy každodenního života při střídání moci dvou významných politických stran ve státě, kde úroveň demokracie nedosahuje obvyklých standardů. Nelze je však paušálně označit za důvody ospravedlňující bez případné „další přidané hodnoty“ možnost udělit mezinárodní ochranu“*. Právě tuto „přidanou hodnotu“ stěžovatelka ve svém příběhu podle krajského soudu nepřednesla. Jak už Nejvyšší správní soud uvedl v citovaném rozsudku ve věci stěžovatelčina manžela, *„toto vyjádření [...] je projevem určité racionální skepse nad reálnými možnostmi institutů mezinárodní ochrany v případech, kdy dochází k rozsáhlému, byť v jednotlivostech méně intenzivnímu porušování základních lidských práv ve třetích zemích, které takřkajíc „zevšednělo“*.“

Ani v případě stěžovatelky však tento přístup není přiléhavý a správný. Příkoří, které stěžovatelka (a její manžel) popisovali, tj. nátlak ze strany osob sympatizujících s novou vládnoucí stranou a jejich opakované vstupování do kadeřnického salonu i stěžovatelčiny domácnosti, výhrůžky fyzickým násilím (u manžela dokonce opakované použití fyzického násilí) jak oběma manželům, tak jejich dětem, následné uzavření kadeřnického salonu stěžovatelky a zbavení prostředků obživy celé rodiny v důsledku konfiskace finančních prostředků na podnikatelském účtu stěžovatelčina manžela a uzavření jeho podniku, nelze jednoduše bagatelizovat jako standardní projevy střídání moci v méně rozvinutých demokraciích. I kdyby tomu tak bylo, jedná se o závažné omezení základních práv, která jsou v ČR zaručena Listinou základních práv a svobod, ale také Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (jejíž smluvní stranou je i Gruzie, jakkoli to není pro posouzení otázky, zda se již jedná o pronásledování, podstatné). Je třeba připomenout, že dle § 2 odst. 8 zákona o azylu a rovněž dle čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice Rady 2004/83/ES, o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích

pokračování

zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“, od 22. 12. 2013 platí obdobné ustanovení nové kvalifikační směrnice 2011/95/EU) se za pronásledování považuje především závažné porušení základních lidských práv.

V případech, kdy jednotlivá příkoří samostatně nedosahují intenzity pronásledování dle čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice, je třeba navíc posuzovat, zda není naplněna definice pronásledování ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice, tedy zda nedochází k situaci, kdy žadatel v zemi svého původu je vystaven sérii ústrků, které sice samostatně nedosahují takové intenzity či systematickosti, aby je bylo možno považovat za pronásledování, avšak které požadované intenzity mohou dosahovat ve svém souhrnu (tzv. pronásledování na kumulativním základě, srov. mj. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 6 Azs 4/2012 – 67, www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud má za daných okolností za to, že v rovině tvrzení (aniž by v tuto chvíli hodnotil věrohodnost a průkaznost předestřené azylového příběhu) toho stěžovatelka uvádí dost, aby – slovy krajského soudu – dosáhla oné „přidané hodnoty“. Stěžovatelkou popisované ústrky a příkoří ve svém souhrnu totiž dosahují intenzity pronásledování.

Na tento závěr nemá žádný vliv skutečnost, že krajský soud vytkl stěžovatelce v odůvodnění napadeného rozsudku některé dílčí nesrovnalosti a rozpory, na které ostatně poukázal již žalovaný ve svém rozhodnutí. Jednalo se zejména o nedostatek písemných důkazů osvědčujících uzavření stěžovatelčina kadeřnického salonu, stejně jako uzavření podniku jejího manžela a zabavení prostředků na jeho podnikatelském účtu. Stejně tak poukázal krajský soud na odlišnosti u obou manželů ve vnímání problémů, do nichž se dostali, na bezproblémový odchod ze země a na skutečnost, že v Gruzii zanechali své děti „nepřátelům napospas“. I přes uvedené výhrady se krajský soud spokojil pouze s úvahou o tom, že podstatu odchodu stěžovatelky nerozkryl, aniž by samotná tvrzení stěžovatelky vyvrátil anebo popřel jejich věrohodnost. Namísto toho, aby se krajský soud zabýval hodnocením těchto ať již domnělých, či skutečných dílčích nesrovnalostí a rozporů, a poskytl přitom stěžovatelce příležitost k jejich vysvětlení či odstranění, o což se stěžovatelka pokusila v kasační stížnosti, spokojil se se zjednodušujícím a nesprávným konstatováním, že stěžovatelkou uvedené skutečnosti nedosahují oné „další přidané hodnoty“, tedy že újma stěžovatelkou utrpěná, resp. hrozící v případě jejího návratu, nedosahuje intenzity pronásledování.

Lze proto shrnout, že, obdobně jako v případě stěžovatelčina manžela, je úvaha krajského soudu zavádějící v tom, že počítá s jakousi „přijatelnou“ mírou pronásledování, „standardní“ vzhledem k poměrům v dané zemi. Nesprávná úvaha krajského soudu vedla ke zjednodušení důkazní situace jak ve vztahu k hodnocení věrohodnosti stěžovatelkou uvedených tvrzení, tak ohledně posouzení intenzity tvrzených příkoří [zda jsou pronásledováním - podmínka (3)], tak ve vztahu k posouzení otázky, zda stěžovatelkou pocítovaný strach z pronásledování je důvodný [podmínka (2)] a zda došlo k selhání vnitrostátní ochrany [podmínka (4)].

Právě k objasnění těchto otázek je nezbytné, aby došlo k obstarání informací o situaci v Gruzii, které jsou v maximální možné míře relevantní, důvěryhodné, vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, publ. pod

č. 1825/2009 Sb. NSS). Žalovaný pro ověření pravosti tvrzení stěžovatelky obstaral pouze dvě zprávy o situaci v Gruzii z různých zdrojů, konkrétně Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 20. 5. 2013, č. j. 101308/2013-LPTP, a Společnou zprávu vypracovanou v rámci spolupráce azylových úřadů Německa, Rakouska a Švýcarska ke zdravotnímu systému a lékařské péči v Gruzii z června 2011. Dále použil již jen výpis z Infobanky ČTK – Země světa, Gruzie, který obsahuje stručný přehled historických událostí v dané zemi, z nichž poslední zmiňovaná je vyslovení důvěry novému kabinetu premiéra Ivanišviliho dne 25. 10. 2012. Ze stejných informačních zdrojů vyšel i krajský soud, jenž je považoval (v kontextu úvah předestřených výše) za dostatečné natolik, že nepovažoval za nezbytné doplnit dokazování obsahem různých článků o aktuální situaci v Gruzii, jak v žalobě navrhovala stěžovatelka. Právě nedostatečné zdůvodnění neprovedení těchto důkazů stěžovatelka v kasační stížnosti namítá.

Bližší pohled na materiály o zemi původu obstarané žalovaným nicméně prozrazuje, že ve vztahu k příběhu stěžovatelky žádné relevantní informace v podstatě neobsahují. Společná zpráva vypracovaná v rámci spolupráce azylových úřadů Německa, Rakouska a Švýcarska ke zdravotnímu systému a lékařské péči v Gruzii je ve vztahu k tvrzením stěžovatelky zcela nevypovídající, jak už vyplývá z názvu tohoto dokumentu (žalovaný ji použil pouze pro zdůvodnění neudělení humanitárního azylu stěžovatelce dle § 14 zákona o azylu). Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 20. 5. 2013, č. j. 101308/2013-LPTP, se s příběhem stěžovatelky také povětšinou mívají. Po konstatování, že oblast lidských práv je v Gruzii „*v poměrně složitém vztahu*“ a že má nová gruzínská vláda k opětovnému nastolení spravedlnosti „*jednoznačný mandát veřejnosti*“, se ve zprávě uvádí, že „*především na úrovni místních zastupitelstev [došlo] k výrazným změnám, které doprovázely nepříznivé okolnosti. Celá řada představitelů místních zastupitelstev (představujících bývalou vládní stranu ...) podala žádosti o ukončení pracovního poměru. Řada změn na této úrovni přitom proběhla během výrazných protestů místního obyvatelstva. Místní obyvatelstvo složené především z příznivců vítězného Gruzínského snu organizovalo protesty s požadavkem rezignace vyšších úředníků místních zastupitelstev. Protesty se v řadě případů neobešly bez nezákonného jednání. Podle tvrzení představitelů UNM [Saakašviliho dříve vládnoucí strana Sjdnocené národní hnutí] zahrnoval tlak na představitele místní samosprávy fyzické a verbální útoky či výhrůžky vůči rodinám. ZÚ Tbilisi disponuje informacemi gruzínských NGOs, podle kterých na tyto projevy současná vláda neodpověděla dostatečnými preventivními opatřeními*“. Na dotazy žalovaného ohledně situace příznivců, podporovatelů a řadových členů Saakašviliho bývalé vládnoucí strany Ministerstvo zahraničních věcí odpovědělo tak, že „*ZÚ Tbilisi v tuto chvíli sice eviduje tvrzení představitelů UNM na nižší úrovni o tlaku vyvíjeném v různých formách (výhrůžky, zastrašování), problémy ... však dosud nebyly předmětem soudního rozhodnutí, které by potvrdilo jejich reálný základ*“ a že „*nemá k dispozici informace, které by potvrzovaly represe státních orgánů vůči neúspěšným žadatelům o azyl, kteří byli vráceni zpět do své domovské vlasti*“.

Nejvyšší správní soud připomíná, že podle čl. 8 odst. 2 písm. b) směrnice Rady 2005/85/ES, o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (dále jen „*procedurální směrnice*“, od 19. 7. 2013 je účinná nová procedurální směrnice 2013/32/EU, lhůta pro její transpozici končí dne 20. 7. 2015, resp. dne 20. 7. 2018), jsou členské státy povinny zajistit, aby při rozhodování o žádostech o azyl „*byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, např. z Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), týkající se obecné situace v zemích původu žadatelů o*

pokračování

azyl a případně v zemích jejich průjezdu“. Tato povinnost pro řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany vyplývá zejména z § 19 odst. 1 zákona o azylu, jež je třeba interpretovat eurokonformně ve smyslu zmíněného čl. 8 odst. 2 písm. b) procedurální směrnice. Jak Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, www.nssoud.cz, „... není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“ V rozsudku ze dne 25. 7. 2005 č. j. 5 Azs 116/2005 - 58, www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že „český zákon o azylu nezakotvuje v režimu azylového řízení zásadu *in dubio pro reo*, pokud jde o tvrzení žadatele o azyl. V praxi pak zmírnění důsledků neexistence této zásady představuje rozdělení důkazního břemene mezi žadatele a stát tím způsobem, že stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby“.

Krajský soud označil informace použité žalovaným za dostatečné, ačkoliv ve skutečnosti vesměs nejsou přiléhavými, a pokud některé z nich do určité míry použitelné jsou, dílem dokonce příběhu stěžovatelky nepřímě odpovídají (zejména pokud z nich plyne přenášení napětí mezi hlavními politickými formacemi až na lokální úroveň, tj. na úroveň místních samospráv, byť stěžovatelka funkcionářem místní samosprávy nebyla). Rozhodně však nejde o informace z více zdrojů. Ve skutečnosti jde o informace z jediného zdroje, jímž je české Ministerstvo zahraničních věcí, resp. jeho zastupitelský úřad v Tbilisi. Kromě důkazních návrhů vznesených v řízení před krajským soudem lze, aniž by Nejvyšší správní soud v tuto chvíli hodnotil jejich použitelnost v řízení (relevantnost, úplnost, aktuálnost, spolehlivost atd.) a jejich promítnutí do výsledku řízení o stěžovatelčině žádosti o mezinárodní ochranu, poukázat například na veřejně dostupnou zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA (*Georgia 2013 Human Rights Report*; dostupná na stránkách <http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/index.htm?year=2013&dclid=220280>), z níž lze na str. 24, 39 a 40 čerpat informace o situaci v Gruzii a napětí mezi hlavními politickými formacemi na lokální úrovni. Je tak nepochybné, že Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR není jediným přístupným zdrojem informací, jehož mohli žalovaný a krajský soud k objasnění skutkového stavu použít. Jak již bylo uvedeno, odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu leží na žalovaném a této odpovědnosti jej nezbavuje ani absence důkazních návrhů ze strany stěžovatelky ve správním řízení.

Pokud jde o žalovaným konstatovanou dosažitelnost účinné ochrany u příslušných gruzínských orgánů (§ 2 odst. 11 zákona o azylu, ve znění účinném od 1. 5. 2013), resp. možnost vnitřního přesídlení v Gruzii (§ 2 odst. 10 zákona o azylu), je třeba připomenout, že právě z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 20. 5. 2013, č. j. 101308/2013-LPTP, o níž se opírali žalovaný i krajský soud, vyplývá, že současná vláda nedokázala adekvátně odpovědět na výhrůžky a útoky zaměřené na tyto představitele. Byť stěžovatelka ani její manžel žádnou funkci v místní samosprávě nezastávali, tato skutečnost vážně narušuje tezi žalovaného o dostupnosti a ochotě příslušných orgánů poskytovat účinnou ochranu před útoky proti představitelům Národního hnutí. V situaci, kdy patrně nejvážnějšího příkoří vůči stěžovateli i jejímu manželovi, tj. uzavření jejich živností a obstarání účtu a tedy v podstatě likvidace materiální základny dané rodiny, se měly dle tvrzení obou manželů dopustit přímo státní orgány, tj. stát jakožto původce

pronásledování, a nikoliv soukromé osoby, se nemůže žalovaný zbavit odpovědnosti za zjištění případných možností ochrany proti takovému pronásledování pouhým tvrzením, že se stěžovatelka či její manžel měli obrátit na pomoc ke kompetentním státním orgánům. Navíc žalovaný zcela přehlédl skutečnost, že stěžovatelka již v průběhu pohovoru uvedla, že obrátit se s žádostí o ochranu na státní orgány „nemělo smysl“, neboť „v těchto orgánech jsou také lidé Ivanišviliho“. Žalovaný se tak zcela nedostatečně vypořádal s touto otázkou a jeho závěry nemají dostatečnou oporu ve skutečnostech vyplývajících z obsahu správního spisu. Tétož nedostatku se dopustil i krajský soud, byť stěžovatelka v žalobě namítala, že žalovaný si vůbec neobstaral informace o přístupu k soudům a jiným orgánům a o dostupných prostředcích ochrany, a zároveň popřela, vzhledem k celostátnímu charakteru daného pronásledování, i možnost vnitřního přesídlení. Krajský soud pouze s odkazem na uvedenou zprávu Ministerstva zahraničních věcí konstatoval, že i přes nejednoduchou povolební situaci občané pociťující bezprávi mohli tuto skutečnost oznámit úřadům a požadovat řešení.

Lze tak shrnout, že žalovaný nedostál své povinnosti náležitě zjistit skutkový stav. Jelikož krajský soud závěry žalovaného bez dalšího převzal, aniž by uvedenou vadu odstranil, zatížil tím sám své rozhodnutí vadou. Navíc soud nedostatečně, pouhým odkazem na § 52 odst. 1 s. ř. s. (podle něhož soud rozhodne, které z důkazů provede a které nikoli) a na předchozí závěry svého rozsudku, jež Nejvyšší správní soud shledal nesprávnými, odůvodnil neprovedení důkazů navržených v žalobě stěžovatelkou. Jedná se tedy v podstatě o opomenutý důkaz, tedy vadu řízení před soudem, která je podle mnohých nálezů Ústavního soudu porušením základního práva na spravedlivý proces.

Na základě uvedeného tak Nejvyšší správní soud shledal důvodnou námitku týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu a z toho pramenící nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu ve vztahu k posouzení podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval posouzením téže námitky z hlediska § 14a zákona o azylu, který upravuje podmínky udělení doplňkové ochrany.

K udělení doplňkové ochrany je třeba kumulativně splnit veškeré podmínky stanovené v § 14a zákona o azylu. Žadatel (1) nesmí splňovat podmínky pro udělení azylu, (2) musí se nacházet mimo zemi svého původu, (3) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba) (4) vážné újmy, (5) nemůže využít nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, www.nssoud.cz).

Podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu se za vážnou újmu považuje mj. mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu. Stěžovatelka v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v následném pohovoru popisovala nátlak ze strany osob sympatizujících s novou vládnoucí stranou a jejich opakované návštěvy kadeřnického salonu i stěžovatelčiny domácnosti, uváděla, že se svým manželem čelili výhrůžkám fyzickým násilím (a manžel byl tomuto násilí opakovaně vystaven), a to i vůči jejich dětem. Popsala také své obavy z dalších výhrůžek, případně násilí, pokud by se vrátili zpět do Gruzie. Věrohodnost těchto tvrzení žalovaný dosud nezpochybnil. Nelze tedy *apriori* vyloučit, jak to učinili žalovaný i krajský soud, že by stěžovatelka mohla být v

pokračování

případě návratu do Gruzie vystavena reálnému nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení.

Lze přitom konstatovat, že takovou možnost nelze *a priori* vyloučit ani z toho důvodu, že původci vážné újmy mají být v daném případě soukromé osoby. Podle § 2 odst. 9 zákona o azylu původci vážné újmy nemusí být nutně jen státní či kvazistátní subjekty, ale, obdobně jako u pronásledování, jimi mohou být i soukromé osoby (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, www.nssoud.cz, rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publikovaný pod č. 1749/2009 Sb. NSS, rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 11. 2. 2010, č. j. 5 Azs 55/2009 - 132, www.nssoud.cz). Reálné nebezpečí vážné újmy ze strany těchto osob pak může odůvodňovat udělení doplňkové ochrany, pokud stát (země původu žadatele o mezinárodní ochranu) není schopen nebo ochoten zajistit před takovým jednáním odpovídajícím způsobem ochranu.

Žalovaný při posouzení otázky, zda stěžovatelce nehrozí v případě návratu vážná újma ve formě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, vycházel pouze z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 20. 5. 2013, č. j. 101308/2013-LPTP. Za dostatečné záruky toho, že riziko vážné újmy stěžovatelce v případě návratu nehrozí, žalovaný považoval to, že se současná gruzínská vláda podle uvedené zprávy snaží podnikat kroky k nastolení spravedlnosti v zákonných hranicích a je vedena snahou o maximální transparentnost. Na tyto kroky navíc dohlíží bývalý komisař Rady Evropy pro lidská práva. Také uvedené úvahy jsou však založeny pouze na této jediné zprávě, která navíc připouští, že dochází k útokům na představitele strany Národní hnutí a že gruzínská vláda není schopna přijmout dostatečná opatření k ochraně. I v tomto případě tak platí již vyslovené výhrady týkající se pochybení žalovaného při obstarávání důkazních prostředků za účelem zjištění situace v Gruzii. Krajský soud tyto nedostatky neodstranil a nadto se ani nezabýval posouzením otázek, zda příkoří, jemuž má být stěžovatelka dle svých slov vystavena, dosahuje intenzity vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, zda ji po návratu ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu i nadále hrozí skutečné nebezpečí této vážné újmy a zda by příslušné orgány byly v takovém případě schopny a ochotny poskytnout stěžovatelce odpovídající ochranu.

Nejvyšší správní soud tak shledal důvodnou i námitku týkající se tvrzené nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu v části zabývající se posouzením žádosti o udělení mezinárodní ochrany z hlediska doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Na základě uvedeného Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud bude v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Byť Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu ruší a věc mu vrací k dalšímu řízení, je povinen zároveň rozhodnout o odměně a náhradě hotových výdajů ustanovenému advokátu stěžovatelky, které dle § 35 odst. 8 s. ř. s. hradí stát. Odměna a hotové výdaje ustanoveného advokáta sice totiž patří mezi náklady řízení ve smyslu § 57 s.

ř. s., nejde však o náhradu nákladů řízení mezi jeho účastníky ve smyslu § 60 s. ř. s., o níž má dle § 110 odst. 2 s. ř. s. rozhodovat v dalším řízení krajský soud.

Nejvyšší správní soud ustanovil zástupcem stěžovatelky advokáta Mgr. et Bc. Filipa Schmidta, LL.M., který výši odměny za zastupování a vynaložených hotových výdajů nevyčíslil. Nejvyšší správní soud mu tedy přiznal odměnu ve výši 6200 Kč za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož je ustanovený zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, má podle druhé věty § 35 odst. 8 s. ř. s. nárok na náhradu této daně ve výši 21 % z částky 6 800 Kč, což činí 1428 Kč. Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 8228 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. července 2014

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu